

ВІЙСЬКОВІ НЕОЛОГІЗМИ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА АНГЛОМОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ

MILITARY NEOLOGISMS AS AN INTEGRAL PART OF THE ENGLISH-LANGUAGE WORLDVIEW

Саламін Н.А.,

orcid.org/0000-0003-3403-9918

*викладач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності*

Пундик Т.В.,

orcid.org/0009-0006-7221-8043

*викладач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності*

У сучасному англomовному просторі стрімкий розвиток військової термінології, зокрема неологізмів, зумовлений глобальними конфліктами та змінами у сфері безпеки, технологій та геополітики. Військові неологізми посідають особливе місце в системі англійської мови, адже вони не лише номінують нові реалії, а й беруть участь у формуванні англomовної картини світу. Ці лексичні одиниці є відображенням новітніх стратегій ведення війни, розвитку цифрових загроз, технічних інновацій та інформаційного протистояння. Їх поява засвідчує гнучкість мови до змін і реакцію на виклики сучасного світу.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного вивчення семантики, функціонування та особливостей перекладу військових неологізмів у сучасному англomовному дискурсі. Особливу увагу приділено міждисциплінарному підходу, що передбачає поєднання лінгвістичного, соціального, політичного та культурного аналізу. З огляду на це, дослідження військових неологізмів виходить за межі вузько лексичних питань і торкається проблеми інтерпретації нових понять, їх сприйняття в іншомовному та іншokультурному середовищі, а також способів адаптації в процесі перекладу.

Оскільки неологізми є маркерами історичних подій та колективного досвіду, вони активно трансформують національний і глобальний інформаційний простір. У публіцистичному, політичному та медійному стилях такі одиниці виконують не лише номінативну, а й емоційно-оцінну, ідеологічну та маніпулятивну функції. Це ускладнює процес їхнього відтворення іншими мовами та потребує глибокого аналізу контексту, джерела вживання та наміру комунікатора.

В умовах воєнних дій та глобальних загроз військові неологізми в англійській мові стали важливим інструментом комунікації, засобом фіксації нових реалій і частиною процесу творення сучасної концептосфери.

Таким чином, вивчення військових неологізмів – це не лише лінгвістичне завдання, а й міждисциплінарне дослідження, що охоплює сферу перекладознавства, соціолінгвістики, військової термінології та медіа аналізу. Практична цінність дослідження полягає в розробці стратегій перекладу новітніх термінів і в розумінні механізмів творення нових значень у межах воєнного та інформаційного дискурсу.

Ключові слова: військові неологізми, англomовна картина світу, лексичні новотворення, військовий дискурс, семантика, переклад, інформаційна війна, публіцистичний стиль, медіатекст, лінгвістична адаптація.

In today's English-speaking environment, the rapid development of military terminology, particularly neologisms, is driven by global conflicts and shifts in the spheres of security, technology, and geopolitics. Military neologisms hold a unique place in the system of the English language, as they not only name new realities but also participate in shaping the English-language worldview. These lexical units reflect emerging strategies of warfare, the evolution of digital threats, technological innovations, and information warfare. Their appearance testifies to the flexibility of language and its responsiveness to the challenges of the modern world.

The relevance of the study lies in the need for a comprehensive analysis of the semantics, functions, and translation peculiarities of military neologisms in contemporary English discourse. Particular attention is given to an interdisciplinary approach that combines linguistic, social, political, and cultural perspectives. From this standpoint, the study of military neologisms goes beyond purely lexical concerns and touches upon the interpretation of new concepts, their perception in foreign-language and foreign-cultural contexts, as well as their adaptation in translation processes.

Since neologisms serve as markers of historical events and collective experience, they actively transform both national and global information spaces. In journalistic, political, and media styles, such units perform not only nominative but also emotionally evaluative, ideological, and manipulative functions. This complicates their reproduction in other languages and requires deep analysis of context, source usage, and the communicator's intent.

In the context of military actions and global threats, military neologisms in English have become an important communication tool, a means of fixing new realities, and an element in constructing the modern conceptual sphere.

Thus, the study of military neologisms is not only a linguistic task but also an interdisciplinary inquiry encompassing translation studies, sociolinguistics, military terminology, and media analysis. The practical value of this research lies in the

development of strategies for translating new terms and understanding the mechanisms of meaning-making within military and informational discourse.

Key words: military neologisms, English-language worldview, lexical innovations, military discourse, semantics, translation, information warfare, journalistic style, media text, linguistic adaptation.

Постановка проблеми. У контексті сучасних глобальних подій, зокрема війни в Україні, активізувався процес утворення нових військових термінів в англомовному дискурсі. Це зумовлено як змінами у воєнній стратегії, так і розвитком цифрових технологій, кібербезпеки, новітніх видів озброєння та інформаційної боротьби. Військові неологізми – лексичні новотворення, що фіксують і номінують нові реалії – стали важливим інструментом комунікації в англомовному світі, зокрема у публіцистиці, політичному мовленні, медіа, військовій аналітиці.

Проблема полягає у складності перекладу та інтерпретації таких одиниць, оскільки вони часто є не лише термінами, а й носіями оцінності, ідеологічного забарвлення, елементами інформаційного впливу. У зв'язку з цим виникає необхідність міждисциплінарного аналізу цих неологізмів – із залученням лінгвістичних, культурних, соціальних і політичних контекстів.

Актуальність розгляду теми зумовлена також недостатнім рівнем опрацювання цієї лексичної підсистеми в українському мовознавстві та перекладознавстві. В умовах повномасштабної війни, інтенсивного розвитку англомовного військового медіадискурсу та глобального інформаційного простору, зростає потреба у фаховому осмисленні семантики, функціонування та перекладацьких стратегій відтворення військових неологізмів.

Таким чином, вивчення військових неологізмів як частини англомовної картини світу є важливим не лише для лінгвістики та перекладознавства, але й для розуміння того, як мова реагує на виклики сучасного світу та як вона формує уявлення про війну, безпеку і глобальні загрози.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Останні наукові дослідження підтверджують зростання інтересу до військових неологізмів у зв'язку з війною в Україні та трансформацією сучасного дискурсу. Зокрема, Бадан А. А. та Башинський В. В. [1] досліджують англомовні новоутворення, що виникли внаслідок російського вторгнення, аналізуючи їхнє функціонування у медіа. Гомон А. М., Чернявська С. М. і Шокуров О. В. [2] класифікують українські військові неологізми, водночас порівнюючи їх із англомовними відповідниками.

Жулінська М. та Круглій О. [3] розглядають неологізми як мовне відображення війни й засіб формування суспільної свідомості. У свою

чергу, Styshov O. [16] аналізує шляхи творення нових військових лексем та особливості їхнього перекладу.

Загалом, огляд наукових праць демонструє зростання інтересу до аналізу військових неологізмів як мовного маркера епохальних змін. Дослідники наголошують на міждисциплінарності проблематики, необхідності залучення перекладознавчих, культурологічних і когнітивних підходів, а також на актуальності створення електронних баз неологізмів для подальшого аналізу їхнього вживання та функціонування в мас-медіа, політичному дискурсі й повсякденному мовленні.

Постановка завдання. Мета статті – дослідити військові неологізми як невід'ємну складову англомовної картини світу, проаналізувати їхнє семантичне наповнення, функціонування в сучасному військово-політичному та медійному дискурсі, а також окреслити особливості їхнього перекладу українською мовою.

Для досягнення поставленої мети у статті визначено такі завдання:

1. Окреслити теоретичні засади поняття «неологізм» у контексті військового дискурсу.
2. Визначити соціокультурні та геополітичні чинники, що сприяють активному творенню військових неологізмів в англійській мові.
3. Проаналізувати функції військових неологізмів у публіцистичному та медійному стилях.
4. Дослідити труднощі перекладу неологізмів військової тематики та запропонувати можливі стратегії їхньої адаптації в українському дискурсі.
5. Показати роль військових неологізмів у формуванні сучасної англомовної концептосфери війни й безпеки.

Виклад основного матеріалу. Час науково – технічного прогресу, стрімкий розвиток, розширення політичних, економічних та культурних трансформацій, реалії та перспективи сучасного життя, характеризуються значними змінами в мові, в першу чергу, в її лексичній системі.

Швидкоплинна реальність потребує нових, яка стимулює та сприяє розвитку всіх систем англійської мови. Неолексеми, неофраземи, та неосемеми, слова та словосполучення, які додають барв сьогоденності, називаються неологізмами. Зупиняючись на основних ознаках неологізмів, можна вважати, що неологізми – це стилістична категорія, при сприйнятті якої від-

чується новизна, встановлюються нові форми мовної дійсності, трансформації та семантична неоднозначність, фонетика і морфологія, динаміка та перспектива.

Для утворення неологізмів використовують такі способи словотвору: скорочення, запозичення, словоскладання, телескопія, конверсія, запозичення, семантичний спосіб творення. Майже всі способи творення неологізмів, за винятком конверсії, властиві як англійській так і українській мовам. Лише конверсія, як засіб словотвору, без зміни зовнішньої форми слова, є широко застосованою та унікальною для англійської мови, і є не притаманною українській мові.

Праці, багатьох дослідників та мовознавців, які досліджували питання виникнення, становлення та функціонування неологізмів, зокрема, Машковцевої К. М., Андрусак І. В., Карабана В. І., Дамстера А. Дж., Сербенської О. А., Стишова О. А. свідчать про потенціал нового слова, висувають потребу у репрезентації, нагромадженні, вивченні та відтворенні нових неолігвістичних одиниць.

Підтвердженням слугують слова Стишова О.А., який у своїй статті зазначає: *The considerable corpus of the collected factual material as well as the numerous works by linguists testify that at the beginning of the 21st century, various mass media and social networks, blogs, forums, etc., are the leading discourses characterized by the intensive use of neologisms. Значний масив зібраного матеріалу, а також численні праці лінгвістів свідчать про те, що на початку XXI століття провідними дискурсами, які характеризуються інтенсивним характером вживання неологізмів є різноманітні ЗМІ та соціальні мережі, форуми тощо* [16, с. 117].

Отже, комплексні новоутворення в англійській мові, створюють тісний зв'язок з концептуальною та мовною картиною світу, а також, дають змогу застосовувати неологізми у вербалізації і таким чином відтворюють необхідну інформацію, у різних сферах діяльності.

Найчастіше, неологізми, з'являються у різні історичні періоди та під впливом, численних подій. Такою історичною подією стала російсько – українська війна, яка досить суттєво вплинула і продовжує впливати на усі сфери життя. Збільшення обсягів політичної інформації, розширення меж спілкування, поява нових військових термінів і технічних термінів стали рушійною силою військових досліджень у всіх аспектах. Поповнення військової лексики здійснюється за допомогою появи нових одиниць – неологізмів. Вдало застосовані, в даному випадку неологізми,

цілісно, експресивно та емоційно виразно описують події, що відбуваються. Фактично англійська мова сьогодні переживає справжній «вибух» неологізмів, творення, систематизації та принципів функціонування неологізмів.

Під час утворення, встановлення, поширення та перекладі неологізмів, науковці найчастіше стикаються з труднощами перекладу. Тому, перекладаючи, спеціалісти використовують різноманітні прийоми та трансформації для досягнення ефективного перекладу. Такими методами перекладу, можуть бути – контекстуальна заміна, синонімічна заміна, калькування, пряме перенесення, транскодування, компресія та описовий переклад.

Говорячи про особливості українсько-англійського перекладу неологізмів, варто розглянути конкретні приклади, відібрані з науково-популярних статей BBC. В умовах війни в Україні виникають нові терміни, явища й образи, які потребують точного, доречного й водночас зрозумілого перекладу українською мовою. Перекладачі мають адаптувати нову лексику до культурно-мовного контексту українського читача, зберігаючи смислове та емоційне навантаження.

• **Shell hunger** → **снарядний голод**

And this is precisely the problem with the shell hunger. І це якраз проблема снарядного голоду. [18]

Термін *shell hunger* (буквально: «голод снарядів») є яскравим прикладом воєнного неологізму. В українській мові переклад здійснено шляхом калькування, що зберігає метафоричний зміст. Конструкція звучить природно для українського читача завдяки подібним мовним кліше, як-от «вуглеводневий голод», «енергетичний голод» тощо.

• **Cyber attacks / cyberdefence** → **кібератаки / кіберзахист**

Officially Ukraine is defending itself from cyber attacks, aided by Western cyber military teams. [17]

Офіційно Україна захищається від кібератак за допомогою західних кібервійськових команд.

Неологізми з префіксом *cyber-* є результатом швидкого розвитку ІТ-технологій. В українській мові утворення термінів кібератака, кіберзахист, кібербезпека здійснюється через транслітерацію латинського префікса та додавання зрозумілих і прозорих лексичних коренів. Вони стали вже загальноновживаними в сучасному медіа-дискурсі.

• **Kamikaze drones** → **дрони-камікадзе**

Russia dive-bombed Kyiv with Iranian-made kamikaze drones. [13]

Росія вдарила по Києву за допомогою безпілотників камікадзе.

У цьому випадку бачимо приклад часткового калькування: слово *дрони* запозичено, а слово *камікадзе* — транскрибовано з японської мови. Така передача повністю зберігає змістовий акцент на смертельній місії дронів, що знищують себе разом з ціллю.

• **Demilitarisation and denazification** → **демілітаризація та денацифікація**

Putin called for the «demilitarisation and denazification» of Ukraine. [15]

Путін закликав до «демілітаризації та денацифікації» України.

Тут маємо приклад ідеологічно маркованих неологізмів, які не мають відповідника в реаліях України, однак перекладано без адаптації, лише додаючи лапки, що сигналізують про сумнівність терміна. Це поширена стратегія у медіа, коли йдеться про пропагандистські штампи.

• **Gesture of goodwill** → **жест доброї волі**

«Finally, a gesture of goodwill,» economist and blogger Serhiy Fursa said on Facebook... [14]

«Нарешті жест доброї волі», — написав у Facebook економіст і блогер Сергій Фурса...

Ідіоматичний вираз *gesture of goodwill* перекладено дослівно, що зберігає іронічний підтекст оригіналу. Термін є фразеологізмом, який в українській мові вже унормувався. Він передається дослівно, без втрати емоційної забарвленості. З огляду на контекст, цей вислів має іронічне навантаження, що також збережено у перекладі.

• **Anti-rocket laser device** → **протиракетний лазерний пристрій**

The new «Iron Beam» anti-rocket laser device [4].

Новий протиракетний лазерний пристрій «Залізний промінь».

Тут застосовано калькування складного терміна, що дозволяє зберегти точність і формальність. Військова термінологія часто передається саме таким чином для уніфікації з офіційними джерелами.

• **Cyberdefence** → **кіберзахист**

The UK had long worked with Ukraine on cyberdefence but shifted to providing direct help after the invasion. [9]

З'ясувалося, що Велика Британія довго співпрацювала з Україною щодо кіберзахисту, але перейшла до надання прямої допомоги після вторгнення.

Цей термін є прикладом складеного неологізму на основі префіксального елементу *cyber-* і слова *defence*. В українському перекладі застосовано калькування: «кіберзахист». Такий підхід є доцільним, адже термін уже закріпився в українській мові, особливо після 2014 року.

• **Crucial summit** → **важливий саміт**

Nato leaders are gathering in Lithuania for a crucial summit... [12]

Лідери країн НАТО збираються в Литві на важливий саміт...

Термін *summit* перекладається як «саміт» — це вже повністю адаптоване іншомовне слово в українській мові. Прикметник *crucial* передано як «важливий», хоча в деяких випадках можна було б використати «вирішальний» або «доленосний» для посилення драматизму.

• **So-called referendums** → **так звані референдуми**

Four so-called referendums have ended in Russian-held regions of Ukraine... [8]

У контрольованих Росією регіонах України завершилися чотири так звані референдуми... Фраза *so-called* використовується для вираження сумніву в легітимності події. Переклад «так звані» зберігає цю конотацію, що важливо для передачі позиції BBC як неупередженого джерела.

• **Redeployment** → **передислокація**

The apparent redeployment came as Russian forces... began attacking new targets... [7]

Очевидна передислокація відбулася, коли російські сили...

Слово *redeployment* — це термін військової сфери, що стосується переміщення сил. Переклад «передислокація» є усталеним в українській термінології й точно передає значення.

• **ICBM** → **міжконтинентальна балістична ракета**

...testing a new ICBM in April which it described as its «most powerful»... [10]

...у квітні випробував нову міжконтинентальну балістичну ракету...

Скорочення *ICBM* (*intercontinental ballistic missile*) не перекладено транскрипцією, а розшифровано повністю, що є правильним у публіцистиці, орієнтованій на широку аудиторію. Це забезпечує ясність.

• **Stand-off missiles** → **ракети для протистоянь**

...as «stand-off» missiles that can be fired beyond the range of enemy threats... [6]

...як «стенд-оф» ракети, які можуть бути випущені за межі радіусу дії ворожих засобів ураження... Складне словосполучення *stand-off missiles* перекладено з урахуванням військової термінології. У перекладі використано транслітерацію «стенд-оф», оскільки цей термін уже широко вживається в українській військовій і спеціалізованій літературі. *Stand-off missiles* — це ракети, які можуть запускатися з безпечної відстані,

поза зоною дії засобів протиповітряної оборони (ППО) або інших ворожих загроз. Тому альтернативні варіанти перекладу – «ракети дальньої дії» або «ракети, що запускаються поза досяжністю ППО» – теж є коректними, проте «стенд-оф» залишається найпоширенішим і найточнішим військовим терміном.

• **Electronic jamming devices** → **засоби радіоелектронних перешкод**

...and *electronic jamming devices to try and shoot down drones*. [5]

...та засобів радіоелектронних перешкод...

Це типовий приклад складного технічного терміна, який потребує точної передачі. Український відповідник є усталеним у військовій термінології.

• **Laser-guided bomb** → **бомба з лазерним наведенням**

...we believe it is a *laser-guided bomb*, likely the *KAB-500L*... [11]

...ми вважаємо, що це бомба з лазерним наведенням...

Термін передано точно. Він описує вид високоточної зброї. Індекс моделі *KAB-500L* залишено без змін, як і в більшості технічних текстів.

Аналіз прикладів показує, що переклад неологізмів у науково-популярних текстах потребує:

- гнучкого підходу, залежно від контексту (військовий, технічний);
- використання калькування, транслітерації, адаптації чи коментування;
- врахування емоційного тону оригіналу;
- дотримання термінологічної точності.

Це дозволяє українському читачеві не лише отримати достовірну інформацію, але й зберегти критичне розуміння оригінального контексту.

Висновки та перспективи досліджень у цьому напрямі. У ході дослідження вста-

новлено, що військові неологізми є важливим індикатором соціальних, політичних та технологічних змін у сучасному англomовному світі. Вони не лише слугують засобом номінації нових понять, пов'язаних із воєнними конфліктами, кібербезпекою, інформаційними війнами та технічними інноваціями, а й відіграють ключову роль у формуванні колективної свідомості, наративів та ідеологічних орієнтирів.

Аналіз показав, що ці лексичні одиниці часто функціонують на межі між термінами та емоційно забарвленими елементами мови, що ускладнює їх переклад та вимагає комплексного підходу. Військові неологізми у публіцистичному й медійному стилях поєднують номінативну, оцінну, маніпулятивну й ідеологічну функції, що потребує особливої уваги з боку перекладача, аналітика й дослідника.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі передбачають:

- створення тематичних корпусів військових неологізмів для лінгвістичного аналізу;
- дослідження динаміки появи та закріплення нових військових термінів у масовій свідомості;
- розробку перекладацьких стратегій для збереження комунікативного й ідеологічного навантаження в процесі передачі цих одиниць українською мовою;
- міждисциплінарне вивчення впливу військової лексики на політичний дискурс, медіа та культуру в умовах війни.

Таким чином, аналіз військових неологізмів є важливою складовою сучасних гуманітарних досліджень, що охоплюють не лише мовознавчий, а й соціальний, політичний та культурний виміри.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бадан А. А., Башинський В. В. Англomовні новоутворення у військовій термінології доби російського вторгнення в Україну. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36 (75), № 2. С. 74–80. URL: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2025.2.1/11>
2. Гомон А. М., Чернявська С. М., Шокуров О. В. Неологізми в українській військовій термінології: лексико-семантичні особливості. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2023. Т. 34 (73), № 2. С. 168–174. URL: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2023.1.2/27>
3. Жулінська М., Круглій О. Неологізми як мовне відображення війни. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2022. № 3 (14). С. 103–110. URL: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-03-103-110>
4. Bateman T. Israel's balancing act over Ukraine grows trickier after drone strikes. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-63318659>
5. BBC News. How are 'kamikaze' drones being used by Russia and Ukraine?. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-62225830>

6. BBC News. Japan seeks longer-range cruise missiles amid North Korea threat. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-asia-42279249>
7. BBC News. Ukraine war: Large Russian convoy redeploys near Kyiv – satellite images. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-60702464>
8. BBC News. Ukraine war: Russia claims win in occupied Ukraine ‘sham’ referendums. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-63052207>
9. Corera G. Ukraine War: UK reveals £6m package for cyber defence. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/uk-63465237>
10. Guinto J. North Korea fires intercontinental ballistic missile after threatening US. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-asia-66172284>
11. Khimiak H. B. & O. A bomb hit this theatre hiding hundreds – here’s how one woman survived. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-60835106>
12. Landale J. Nato summit: Ukraine’s future membership to be discussed by leaders in Vilnius. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-66157625>
13. Paul Adams, Merlyn Thomas Ukraine war: Russia dive-bombs Kyiv with ‘kamikaze’ drones. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/uk-63280523>
14. Paul Kirby, Frank Gardner, Jeremy Bowen. Kherson: Russia to withdraw troops from key Ukrainian city. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-63573387>
15. Plummer R. G. & R. Crimea bridge attack arrests as market in Donetsk region attacked. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-63225947>
16. Styshov O. Neologisms of the Military Sphere in the Modern Ukrainian Language. *LOGOS*. 2022. Vol. 113. P. 116–128. URL: <https://doi.org/10.24101/logos.2022.79>
17. Tidy B. J. Meet the hacker armies on Ukraine’s cyber front line. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/technology-65250356>
18. Walsh B. A. Ukraine war: Russia’s Wagner boss suggests ‘betrayal’ in Bakhmut battle. *BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio*. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-64859780>